

Bijlage 1

28 248   **Onregelmatigheden bekostiging in het (hoger) onderwijs**

nr.   **Lijst van vragen en antwoorden**

Vastgesteld (wordt door griffie ingevuld als antwoorden er zijn)

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap¹ heeft de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een lijst met vragen ter beantwoording voorgelegd over de brief van 1 april 2004 (Kamerstuk 28248, nr. 47) ter aanbieding van het eindrapport van de Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap 'Eerlijk delen' en over de brief van 16 april 2004 (Kamerstuk 28248, nr. 49) inzake de kabinetsreactie op het rapport van de Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap 'Eerlijk delen' (Kamerstuk 28248, nr. 47). De Staatssecretaris heeft deze vragen beantwoord bij brief van 29 juli 2004 (S3/2004/38098). Een aantal van deze vragen kon op dat moment echter nog niet (volledig) beantwoord worden omdat de Staatssecretaris op dat moment nog niet beschikte over informatie. De vaste commissie voor Onderwijs heeft de Staatssecretaris op 2 september (S-04-42) verzocht om voorafgaand aan het Algemeen Overleg deze vragen alsnog te beantwoorden.

De betreffende vragen, inclusief de oorspronkelijke antwoorden en de actuele stand van zaken, zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Cornielje

De adjunct-griffier van de commissie,
Boeve

DEEL 1   Vragen van de Commissie over de brief van 1 april 2004 (Kamerstuk 28248, nr. 47) ter aanbieding van het eindrapport van de Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap 'Eerlijk delen'

7.

Hoeveel tijd en middelen zouden bij benadering zijn gemoeid met het doen van een nader onderzoek naar de mogelijkheden tot toepassing van art. 227a Wetboek van Strafrecht? Hoe reëel is de kans dat aangiften worden gehonoreerd?

Oorspronkelijk antwoord

De Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap is van mening dat nog geen uitspraken gedaan kunnen worden over het nader onderzoek tot toepassing van artikel 227a van het Wetboek van Strafrecht. Ook kan geen uitspraak worden gedaan over de kans dat aangiften worden gehonoreerd.

Actuele stand van zaken

De commissie Vervolgonderzoek Rekenschap heeft het overleg met het parket-Generaal over mogelijke toepassing van artikel 227a van het Wetboek van Strafrecht voortgezet, maar is nog niet tot een afronding van dit onderzoek gekomen.

17.

Kunnen cijfers worden verstrekt over de uitwisseling van Nederlandse en buitenlandse studenten?

Oorspronkelijk antwoord

Wat betreft Nederlandse studenten die in het buitenland studeren en buitenlandse studenten die in Nederland studeren zijn verschillende categorieën te onderscheiden.

Ten eerste zijn er studenten die gebruik maken van bepaalde uitwisselingsprogramma's, zoals het Socratesprogramma en de Eurasmusbeurzen. Over deze groep kunnen aantallen worden gegenereerd. Bovendien wordt deze groep goed beschreven in de BISON-monitor, zoals die jaarlijks door de Nuffic wordt uitgebracht. Uit de BISON-monitor (concept 2003) blijkt dat het volume uitgaande ho-studenten sinds 1999 een lichte stijging vertoont: van 5.222 in 1999 tot 5.620 in 2003. De populairste bestemmingen zijn hierbij het Verenigd Koninkrijk, Spanje en Frankrijk. Dezelfde monitor toont dat de programmabiliteit naar Nederland voor rekening komt van het Socratesprogramma: in 1998-1999 waren dat er 5.752, in 2002-2003 6.355.

Ten tweede zijn er studenten die buiten deze programma's om een deel van hun opleiding volgen in het buitenland, zonder van een programma gebruik te maken. Over deze groep bestaan geen sluitende gegevens, maar de BISON-monitor en de studentenmonitor geven hierover jaarlijks een indicatie. Uit de studentenmonitor (2002) blijkt dat deze groep iets kleiner is dan de groep die met een programma naar het buitenland trekt. De studentenmonitor laat bovendien zien dat 24% van de studenten in het ho plannen hebben om in het buitenland te gaan studeren. Uit de Bisonmonitor (op basis van OESO gegevens) blijkt dat in 2000-2001 11.744 Nederlandse studenten in andere OESO landen studeerden. Volgens cijfers van het ROA (dat een jaarlijks onderzoek naar afgestudeerden in het ho) deden in totaal tussen 23.532 en 33.058 Nederlandse studenten in het buitenland ervaring op. Buitenlandse studenten die in Nederland een deel van hun opleiding komen volgen, buiten de programma's, worden in principe geregistreerd door de IBG. IBG gegevens voor 2002-2003 tonen 20.531 buitenlandse studenten in Nederland. Over de gehele groep buitenlanders die in Nederland een deel van hun studie volgen geeft de BISON-monitor indicatieve gegevens. Tot slot zijn er studenten die hun gehele opleiding in het buitenland volgen. Wat betreft Nederlanders die hun hele opleiding in het buitenland doen is logischerwijs weinig tot niets bekend. Buitenlanders die zich in Nederland inschrijven worden bij het CBAP geregistreerd, net als alle Nederlandse studenten. Voor de derde categorie tonen gegevens van de IBG dat in 1998-1999 nog 13.427 studenten in het ho een buitenlandse nationaliteit had, op een totaal van 451.010. In 2002-2003 was dit aantal 20.531 op een totaal aantal ingeschreven studenten van 507.840. Overigens moet hierbij worden opgemerkt dat in 2002-2003 17% van de groep met een andere nationaliteit van dan de Nederlandse, opgaf een Surinaamse, Marokkaanse of Turkse nationaliteit te hebben. Een groot deel hiervan zal ook hun vooropleiding in Nederland hebben genoten. Hiertegenover staat dat 2.563 voornamelijk Duitse studenten, met name in het HBO, niet door de IBG worden geregistreerd, omdat zij niet in de GBA zijn opgenomen. Het gaat hier zeer waarschijnlijk om Duitse studenten die in de grensstreek wonen. Nog eens 7.920 buitenlanders worden helemaal niet opgenomen in het CROHO. Deze studenten zijn voor het grootste deel aan een commerciële, niet in het CROHO opgenomen studie ingeschreven. Als de buitenlandse programma studenten worden

toegevoegd, komt de BISON-monitor tot een totaal aan buitenlandse studenten in Nederland in 2002-2003 van tenminste 37.369.

Overigens zullen binnenkort zowel de studentenmonitor 2003, als de BISON-monitor 2003 beschikbaar komen. Uiteraard zullen deze u dan toekomen.

Actuele stand van zaken

Het antwoord op bovenstaande vraag is gebaseerd op het concept BISON-monitor 2003. De monitor die wordt aangehaald uit 2002 is de studentenmonitor. De BISON-monitor wordt opgesteld door de IB-Groep, en wordt momenteel gedrukt. De studentenmonitor wordt naar de Tweede Kamer gestuurd, waarschijnlijk rond eind september. Mochten hier gegevens inzitten die reden geven het eerdere beeld bij te stellen, dan zal dit apart onder de aandacht gebracht worden, maar op dit moment is de veronderstelling dat de cijfers niet erg zijn veranderd.

DEEL 2

Vragen van de Commissie over de brief van 16 april 2004 (Kamerstuk 28248, nr. 49) inzake de kabinetsreactie op het rapport van de Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap 'Eerlijk delen' (Kamerstuk 28248, nr.47)

4.

Wanneer wordt teruggekomen op de suggesties van de Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap ten aanzien van de Kaderwet onderzoekscommissies?

Oorspronkelijk antwoord

De Commissie meent dat de uitvoering van haar werkzaamheden belemmeringen heeft ondervonden door onhelderheden over de reikwijdte van haar bevoegdheden en de voorwaarden waaronder dergelijke commissies hun opdracht moeten uitvoeren. De Minister van BVK en ik hebben geconcludeerd dat dit een gecompliceerd en ingewikkeld terrein betreft. Wij zullen, ook in overleg met de andere betrokken ministeries, de suggestie van de Commissie nader bestuderen en daar later op terugkomen.

Actuele stand van zaken:

Er vindt op korte termijn ambtelijk overleg plaats tussen OCW en BZK/BVK ter voorbereiding van interdepartementaal overleg om naar aanleiding van de in de vraag bedoelde suggestie van de Commissie de wenselijkheid te onderzoeken te komen tot een Kaderwet onderzoekscommissies. Het interdepartementaal overleg zal zo worden ingericht dat nog voor het eind van dit kalenderjaar een antwoord op de onderzoeksvraag kan worden gegeven.

17.

Is het waar dat de afronding van het nog niet voltooide onderzoek buiten het budget van €10 miljoen valt? Zo ja, op welk bedrag zijn de kosten voor dit onderzoek begroot?

Oorspronkelijk antwoord

De kosten voor het afronden van het onderzoek vallen buiten de oorspronkelijke begroting van € 10 miljoen. Voor het afronden van het onderzoek is de Commissie geen taakstellend

budget meegeven. Over de kosten van de afronding van het onderzoek worden op korte termijn nadere afspraken gemaakt.

Actuele stand van zaken

Voor het afronden van het onderzoek is geen taakstellend budget meegegeven. De verwachting is dat de totale kosten voor het vervolgonderzoek zullen liggen tussen de € 2 á 2,5 miljoen. Dit is o.a. inclusief het inwinnen van aanvullend juridisch advies en de uitvoering van aanvullend onderzoek bij die instellingen waar de Commissie Schutte een deelwaarneming van een risicopopulatie heeft uitgevoerd en geconstateerd heeft dat er sprake is van een zgn. onzeker verklaren van de rest van de risicopopulatie. De kosten van het vervolgonderzoek zullen gedekt worden door deze in mindering te brengen op het totale bedrag aan terugvorderingen.

25.

Welke randvoorwaarden zal het kabinet verbinden aan het verzoek aan de Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap om het onderzoek te vervolgen, dan wel te complementeren?

Oorspronkelijk antwoord

Op 7 april 2003 heeft uw Kamer de "ministeriële regeling instelling commissie vervolgonderzoek rekenschap" (TK 2002-2003, 28248, nr. 37) ontvangen. In deze regeling is geregeld dat de Commissie zal worden belast met de aansturing en de uitvoering van het onderzoek en de verwerking van de bevindingen in een rapportage aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het besluit van het Kabinet om de Commissie haar onderzoek te laten afronden, vraagt om een wijziging van de bestaande "ministeriële regeling instelling commissie vervolgonderzoek rekenschap". Voor de inhoud van deze regeling verwijs ik u naar de "wijziging van de regeling instelling commissie vervolgonderzoek rekenschap". Zoals in de Kabinetsreactie van 16 april jl. is aangegeven zal op verzoek van de Commissie overleg met haar worden gevoerd over doorlooptijd en budget. Op dit moment is de Commissie nog in overleg met de onderzoeksbureaus over budget en doorlooptijd. De Commissie heeft mij laten weten af te willen zien van een in de wijziging van de "regeling instelling commissie vervolgonderzoek rekenschap" op te nemen (vastgelegde) datum voor oplevering van de eindrapporten. De Commissie is zich echter zeer bewust van een gewenste spoedige afronding.

Actuele stand van zaken:

Op 7 april 2003 heeft uw Kamer de "ministeriële regeling instelling commissie vervolgonderzoek rekenschap" (TK 2002-2003, 28248, nr. 37) ontvangen. In deze regeling is geregeld dat de Commissie is belast met de aansturing en de uitvoering van het onderzoek en de verwerking van de bevindingen in een rapportage aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het besluit van het Kabinet om de Commissie haar onderzoek te laten afronden, vroeg om een wijziging van de bestaande "ministeriële regeling instelling commissie vervolgonderzoek rekenschap". Voor de inhoud van deze regeling verwijs ik u naar de "wijziging van de regeling instelling commissie vervolgonderzoek rekenschap", aan u toegestuurd op 15 juli jl. Tevens is op die datum een afschrift toegestuurd van het Mandaat- en Machtigingsbesluit Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap. Hierin verleent de Staatssecretaris machtiging en

mandaat aan de Commissie om ten behoeve van de uitvoering van haar onderzoek universiteiten, hogescholen en instellingen in de BVE sector inlichtingen te vragen. Het College van Bestuur, de Raad van Toezicht respectievelijk het instellingsbestuur verstrekt de gevraagde inlichtingen rechtstreeks aan de Commissie.

Zoals in de Kabinetsreactie van 16 april jl. is aangegeven is op verzoek van de Commissie overleg met haar gevoerd over doorlooptijd en budget. De Commissie heeft mij laten weten af te willen zien van een in de wijziging van de "regeling instelling commissie vervolgonderzoek rekenschap" op te nemen (vastgelegde) datum voor oplevering van de eindrapporten. De Commissie is zich echter zeer bewust van een gewenste spoedige afronding. De Commissie heeft een begroting ingediend voor het vervolgonderzoek. Hiervoor verwijs ik u naar het antwoord op vraag 17.

20.

Wat is precies het verzoek aan de Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap inzake het advies over het doen van aangifte bij het Openbaar Ministerie? Welke activiteiten verwacht het kabinet van de Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap? Wat is de stand van zaken daaromtrent? Is artikel 227a Wetboek van Strafrecht bruikbaar? Welke instellingen betreft het?

Oorspronkelijk antwoord

In de wijziging van de regeling instelling Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap is opgenomen de mogelijkheden te onderzoeken van toepassing van artikel 227a van het Wetboek van Strafrecht in die gevallen waarin naar het oordeel van de Commissie sprake is dat een instelling opzettelijk niet naar waarheid gegevens heeft verstrekt ter verkrijging van bekostiging of subsidie waarop de desbetreffende instelling geen aanspraak had. De Commissie treedt hiervoor in overleg met het Openbaar Ministerie. Indien toepassing van artikel 227a van het Wetboek van Strafrecht in het kader van het onderzoek van de Commissie tot de mogelijkheden behoort, gaat de Commissie voor alle door haar onderzochte instellingen na of de resultaten van haar onderzoek aanleiding geven tot het doen van aangifte op grond van vermoeden van handelen als bedoeld in artikel 227a van het wetboek van Strafrecht. De Commissie adviseert de Staatssecretaris terzake.

Gelet op het nog niet afronden van het onderzoek, kan ik nog geen mededelingen doen over de instellingen die het betreft.

Actuele stand van zaken

Zie antwoord op vraag 7 deel 1:

"De commissie Vervolgonderzoek Rekenschap heeft het overleg met het parket-Generaal over mogelijke toepassing van artikel 227a van het Wetboek van Strafrecht voortgezet, maar is nog niet tot een afronding van dit onderzoek gekomen."

58.

Biedt het juridisch kader, de huidige wet en regelgeving geen of onvoldoende instrumenten om die gegevens op eenvoudige wijze en snel boven water te krijgen? Als een Kaderwet onderzoekscommissies niet de juiste aanpak is wat kan dan een juiste aanpak zijn?

Oorspronkelijk antwoord

Een aantal van de instellingen heeft het voor hen beschikbare juridisch kader van rechtsbescherming zoveel mogelijk benut. Voor de Commissie heeft dit vertraging opgeleverd. De commissie heeft aanbevolen de minister van BZK te verzoeken de totstandkoming van een Kaderwet onderzoekscommissies te bevorderen. Zoals in de kabinetsreactie aangegeven zal de desbetreffende suggestie van de Commissie in overleg met andere betrokken ministeries worden bestudeerd en wordt daarop later teruggekomen.

Actuele stand van zaken

Zie antwoord op vraag 4 van deel 2:

“Er vindt op korte termijn ambtelijk overleg plaats tussen OCW en BZK/BVK ter voorbereiding van interdepartementaal overleg om naar aanleiding van de in de vraag bedoelde suggestie van de Commissie de wenselijkheid te onderzoeken te komen tot een Kaderwet onderzoekscommissies. Het interdepartementaal overleg zal zo worden ingericht dat nog voor het eind van dit kalenderjaar een antwoord op de onderzoeksvraag kan worden gegeven.”